

Resumé

Zabezpečení žen v těhotenství a mateřství a ochrana jejich práv v ČR a EU

V této diplomové práci se zabývám problematikou ochrany a zabezpečení těhotných žen a matek v ČR a EU. Důvodem potřeby takové ochrany je zejména fakt, že těhotenství a mateřství představují v životě ženy a její rodiny období, které je spojeno s podstatným omezením možnosti výdělku, snížením příjmů a obecně ztížením společenského uplatnění.

Jádro této práce je rozčleněno do pěti kapitol. První kapitola představuje oblast rodinné politiky, specifické oblasti v politice státu, která sleduje podporu rodin a rodinného života a s tím související jevy, jakými jsou například podpora institutu manželství, podpora zaměstnavatelů s ohledem na zaměstnávání těhotných žen a matek, resp. rodičů, podpora subjektů poskytujících vzdělání a péči předškolním a školním dětem aj. V podkapitole pojednávající o financování sociálního zabezpečení je pozornost zaměřena na možné zdroje prostředků pro realizaci sociální ochrany a způsoby jejího financování, uplatňované v dnešních vyspělých ekonomikách.

Druhá kapitola uvádí hlavní dokumenty Evropské unie a mezinárodních organizací (Organizace spojených národů, Mezinárodní organizace práce, Rada Evropy), obsahující úpravu hmotného zabezpečení včetně ochrany práv žen v těhotenství a mateřství.

Třetí kapitola této práce je věnována vývoji sociální ochrany zejména na území dnešní České republiky s přihlédnutím k zabezpečení rodiny, resp. ženy v těhotenství a mateřství. Zbývající dvě kapitoly se zabývají již konkrétně tématem zabezpečení a pracovněprávní ochrany žen v těhotenství a mateřství v České republice v současnosti. Po obecném úvodu, ve kterém jsou vyloženy základní pojmy spojené s otázkou sociálního zabezpečení a popsány jednotlivé systémy sociální ochrany, následuje přehled relevantní právní úpravy, která je vzhledem k neexistenci kodifikace roztržena v množství samostatných právních předpisů. Závěr čtvrté kapitoly je věnován popisu dávek sociálního zabezpečení poskytovaných ženám v těhotenství a mateřství, ať již ze systému nemocenského pojištění (vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství, peněžitá pomoc v mateřství), či ze systému státní sociální podpory (přídavek na dítě, porodné, rodičovský příspěvek). V poslední kapitole je zpracována ochrana žen v těhotenství a mateřství z pohledu pracovního práva, které ženě zajišťuje ochranu a určitý standard jistot po dobu těhotenství a mateřství

v důsledku limitovaných možností výkonu pracovní činnosti a zvýšené finanční zátěže v tomto životním období.

Závěrem shrnuji hlavní myšlenky jednotlivých témat této práce a stručně hodnotím současné nastavení systému zabezpečení ženy v těhotenství a mateřství v České republice.

Klíčová slova:

zabezpečení žen v těhotenství a mateřství

dávky sociálního zabezpečení

pracovně-právní ochrana těhotných žen a matek